5116-66
R103
108
ORSZÁGOS RABBIKÉPZŐ INTÉZET * Könyvtára

PAP IZSÁK

JERIKÓ KAPUJA ELŐTT

LIBANON

ORSZÁGOS RABBIKÉPZŐ - ZSIDÓ EGYETEM
KÖNYVTÁRA
BUDAPEST

PAP IZSÁK

JERIKÓ KAPUJA ELŐTT

OR-ZSE Könyvtár
1007490

LIBANON KIADÁS

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

INTÉZET * ORSZÁG
RABBIKÉPZŐ
KÖNYVTÁRA

g 4205

k103

108

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

5116-66

Az örök Adósnak
küldöm.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

CSAK TE NEM

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

ISTEN CSÓKJA ALATT

Szíven csókolt Isten, s lelkem fölött
szétkergetett ő bánatot, ködöt.
Az ég, a föld csók-áriát dalolt,
s lemállott rólam bűnök szennye, folt.

A szívemen szent istencsók lobog,
ma minden embert én megcsókolok,
hogy égjen rajtuk istencsók-üszök...
Egy ember jött és jaj, szíven ütött.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

MEGINT

Megint szabad volt álmokat szőni,
áradni, ömölni, szétborulni, nőni,
megint szabad volt.

S már megint kellett álmokat ölni,
begubózni, bújni, apadni, letörni,
már megint kellett.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

SORS-HALÁSZ

Kivetem hálóm utánad
s halászlak örök vizekben,
ülök reménység-partokon,
ülök s imádkozom.
Szívrebbenés a víz-szín mozdulása,
lázakba fúlt és reszkető
felajzott révület vonaglón
hisz hálóba jött csudákat.

Mélyeknek ágya rezzen,
szintjére emel karikát,
fodrokba szalad szét,
szalad és elsimul.
És új kör kör nyomán, — meredt szem
beléfúródik, les, kiáll.
Már reszket a háló, bomlik az árból, —
most összehanyatlik üresen.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

CSAK TE NEM

Bizony, az ember sem ismeri idejét, akár a halak, melyeket elkap a cudar varsa, s akár a madarak, melyeket elkap a csapda, akár ezek, úgy az embernek fiai is bilincsbe esnek cudar időre, mely rájuk szakad hirtelenül.

Préd. 9, 12.

Mindenki ember, csak te nem,
mindenki tudja, mit tegyen,

ki jár, ki áll, ki fütyörész,
te nem tudod, hová, mi lész.

Mindenki járt már ispilángot,
benned csak néma vágya rángott,

volt farkas ez, amaz a bárány,
te nem derültél még e játszmán.

Mindenki egyszer célhoz ért,
te elhibáztad mind a célt,

s ha kába lábad célba vitt,
mondtad magadnak: el ne hidd!

Mindenkinek van fészke, odva,
csupán te vagy kimart, kidobva,

ma sóhajogsz, — s ha lesz fedél,
egy balga rím majd többet ér.

Ma várod bénán, száműzötten,
a sült galamb majd szádba röppen,

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

és minden órád elsírod,
és ottkünn zúg a nagy birok,

mindenki állja győztesen;
mindenki ember, csak te nem.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

AKI NEM IS ÉLT

... mert eljutott a magzat az anya-
szájig, de szülni nincs erő.
II. Kir. 19, 3.

Valaki meghalt, aki nem is élt,
vinnyogott, sajgott egy kis életért.

Sziklára hullott, szélseperte mag,
benne sikongó álom-zuhatag.

Álma az élet: gyümölcsteli ág,
büszke sudáron mely égre kivág,

álma a méh, mely messzire kel
balzsamos édes szent mézeivel.

Fölsír a naphoz: egy sugarat adj;
kéri a felhőt: tar magba' ne hagyj.

S nem kelti a nap, nem bontja eső,
nem pattan héja, dárdája se nő,

fonnyad, aszalja, elperzseli láz,
életes ős-mag és mégse csiráz,

sorvadva töpörlik, áróskad az éj,
s meg se születve halálba alél.

Valaki meghalt, aki nem is élt,
vinnyogott, sajgott egy kis életért.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

JAJ, ELREPÜLT...

Selymes pihés madár-fióka volt,
a kelt világot nagy csodára nézte,
kis szíve csendes tremolót dobolt,
ha vágyva, félve búj meleg tenyérbe.
Övé volt minden boldog semmiség,
vidám csicsergés, zöld ág, kerti ék,
fölötte áldott békesség derült, —
jaj, elrepült, már elrepült.

Ím, szárnya nőtt és fényes tolla lett,
útját az ég meleg kékjére írta,
zengett, dalolt az élet-sors felett
merengő vágyó álmodó pacsirta.
Mint langy esőnek gyenge permetegje,
az ének-áldás halk-zengőn pereg le,
s a szív dalokkal telt, termékenyült, —
jaj, elrepült, már elrepült.

Sugárzó napba lendült büszke sas,
a föld kicsiny, felejtett pont mögötte,
tárt végtelen rá fényözönt havaz,
vitorla-szárnyát szél ellen kötötte,
viharral harcban, villámmal vitában,
felajzott sorsért szent halálra szántan
bús földnek új eget örömre szült, —
jaj, elrepült, már elrepült.

A kék-madár, aranyló kék-madár,
hitek, mesék van-nincs galambja
álom-kapun beröppen és leszáll
halk-titkú, boldog árny-fényes kalandra, —
éles köröm csontig fáj, úgy szorítja
híg köd-madárt, s mohó lélek beissza
csodák ízét, — a párna-szélen ült, —
jaj, elrepült, már elrepült.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

Tipeg, tapog és mindíg útba van,
papol, csörög vedlett vén-tollú szarka,
egekre készül még, de lomposan,
vergődve zökken el, jaj, mért akarta!
Zeng benne mult, ríkatja régi vágya,
valók helyett a szót forgatja, váltja,
zsörtöl, perel a bánat-zug mögül, —
jaj, nem repül, már nem repül.

Vak éjfél, csonkig égetett kanóc,
baljós sötét zordon hollója károg:
Volt lángokat már mindhiába gyónsz,
maró füst korma szállt, feküdt reájok.
Ha tűrsz, ha kergetsz, nincs hasznod, se károd,
már készülök, csak útitársra várok;
s korbácsolt szíven nyűtt ideg feszül, —
már elrepül, jaj, elrepül.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

MESSZE BÊKE CSÖNGET

Vihar, villámok, felborzolt egek,
simuljatok ki, csendesedjetek;
szívem harangja alkonyatra csönget,
idézi, hívja az estvéli csöndet.

Nagy indulások száz villáma-ráztan
vadult vihar kemény harcában áztam,
megostromoltam ádáz felleget,
mely szűz eget és tűz-napot fedett.

Idők rohantak, élet elszaladt,
s még áll a harc felborzolt ég alatt,
és nem nyílott meg felhők tűzi széke,
és nem bomolt ki mennyek szűzi kékje.

S szívem felett már messze béke csönget,
idézi, hívja az estvéli csöndet:
Vihar, villámok, felborzolt egek,
simuljatok ki, csendesedjetek!

IRODALMI INTÉZET ÉS ORSZÁGOS KÖNYVTÁRA

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

A CSÖND

Jön az én istenem: a Csönd.
Halkan surran, lágyan lépdel,
fölém hajol, reám köszönt
szótlan néma csönd-beszéddel.

Künn a zajgás lomhul, kushad,
szava bénul, hangja némul,
sűrű felhő erre úsztat,
mélyre száll és esve széthull.

Vihar se zeng, a vadludak
hallgatva szállnak ősz egén,
szél nem sípol, fát nem zúgat,
lépés se cseng a ház kövén.

Az óra jár és nem ketyeg,
nem duruzsol a kályhacső,
a zongorán a húr beteg,
s a csönd csak nő és egyre nő.

Üvegharangja rámborul,
körülölel, magába rejt,
magam vagyok az itt s a túl,
s iszom a kristály csönd-kehelyt.

És minden cseppje halk zene,
szívemre lágy meséket önt,
és zeng, dalol a szív vele,
eljött én istenem: a Csönd!

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

GYÓNÁS

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

JÓNA A TENGEREN

És felkerekedett Jóna, hogy Társisba szökjön az Úr elől . . . de az Úr nagy szelet vetett a tengerre . . .

Jóna 1, 2, 3.

Uram, az igazság tiéd,
s a pártos ember miért
jajong még ostorodon,
mikor veled már nem rokon?
Szökik, rejtez, gubbad,
van pogány hiten,
lelkének lelked hiába izen,
látást, szókat, lángot
magáról lehántott,
vízbe bukott fáklya,
magát-oltott máglya,
alvó, alélt, halott, —
s te kelted, nem hagyod.

Dobod égzengésbe,
viharok verése
rajta üvölt, harsog,
és láttatlan partok
közt vonaglik a tenger.
Ölén mély víztoroknak
látások sustorognak,
csúcsán hullámhegyeknek
próféciák merednek;
hova futna, bújna,
hol csönddé lapulva
örök pöröd kiég? —
Uram, az igazság tiéd!

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

GYÓNÁS

Uram, ma gyónok, gyónom a tisztaságot,
az ártatlanság néma lelkét,
a sápadt szűz aszkéta arcot,
a szeplőtlenség vak szerelmét.
Gyónom, hogy ültem árva partján
ízetlen színtelen vizeknek,
s keletlen sótalan kenyérek
szívembe balga álmodást izentek.

Gyónom, a föld hogy elfutott alólam,
párába foszlott oltalmas fedél,
csíráztató eső nem verte testem,
magot se tört belőlem céda szél,
a lángoló nap nem gyújtott tüzekre,
és nem takart az égnek kékje hűn;
ne verj meg, Isten, vétkem sírva gyónom:
Nincs bennem semmi rossznak lelke, bűn.

S ma, zordon gyónó, bűnökért sikoltok:
A rossznak csordult ízes öblű kelyhét
lángszín borával adjad, hagyjad innom,
hogy sok bűnökkel tág szívem beteljék,
és ételem legyen Sátán kovásza,
mitől cipóim dús dagadtra sülnek,
nap hadd vidítson, szél, eső fakasszon,
s piros bűnös kacajjal üdvözüljek.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

MÉG NEM TÖRTÉNT SEMMI

Uram, én meghalok, — s még nem történt semmi,
dolgom-végezetlen hogy tudok elmenni
Teeléd idézve, számot adni Nálad?
Még nem történt semmi, s a nap tüze bágyad.

S én még nem is szóltam, még senki nem hallott,
szívem fölé szívek mosolya nem hajlott,
lelkem nem bomolt ki tájakra, terekre,
vérem nem áradt szét szomjúhodt erekbe.

Szem vissza nem verte szemem lángolását,
sugárzó magamat mégcsak meg sem látták.
Esengő utamban kivel találkoztam,
ki ölelt keblére testvérképpen, hosszan?

Meleg tenyerekbe kezem se ölelték,
vagyok itt búsultan fájó idegenség,
gyöngyöt rejtő, soha fel nem nyitott kagyló,
meg nem értett sóhaj, sírásba hanyatló.

Vágyakba remegtem, s mind messzébb a messze,
mintha boldog hídja örök ködbe veszne, —
feltörő pillére édes, árva álmom,
magasra nyilt ívén, ott kéne ma állnom.

S vagyok lenn, a mélyben, két karom kitárva
kopott, vedlett madár két verdeső szárnya. —
Engedjetek szállni, egekre kerengni, —
Uram, én meghalok, s még nem történt semmi.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

A PALLÓN

Uram, a vékony palló vad vizek felett,
mely keskeny útján túlra átvezet,
bánat-terhétől törni hajol,
s rémek leskődnek a híd alól.

Már minden mult, — előre semmi,
csak vinni a sorsot s menni, menni,
csak várni, az útnak hogy vége szakad,
és roskad a palló nagy súlya alatt.

Túlnan a part vak éjbe borul,
csöndje sötétlik, fojtó köde hull,
megroppan a palló, inogva recseg, —
én Uram, Isten, add a kezed!

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

IDD HÁT A TORT

Győztél, Uram, bomolt győzelmi torra
nyujtom feléd a csorbult serleget:
velője-szikkadt szuvas csont-fejem.
Megsajtolt szívem poshadt vér-borával
színig töltöttem, bő keservek íze
szaglik belőle, — itt van, íme, vedd.

Vadult csatákban lelkemen husángolt
bősz kényed kedve, — (most iszod a tort).
Én álltam gőgben, vártam szent alázat
martíri padján, hitben és hitetlen
a szót, a jelt, a megváltó miértet,
mely annyi, néma rejtelmet megold.

Győztél, Uram, nincs gőg már s nincs alázat,
nincs váró hit, sem égő kérdezés, —
csorbult pohár maradt csupán, — a csorba élet —
az asztalon, hol vad tivornya égett,
s holnap borát itták álom-legények. —
Tiéd az asztal, tort ma rajta tész.

A ház üres, vak némaság lakója,
mind szerte-ment a hangos, sok legény.
Uram, hej, szép torod lesz egymagadban,
csak feldobog a ház majd néma-halkan:
itt egy sírás, egy jaj, amott egy álom,
s kezed ütésén földre hullt a remény.

Idd hát a tort te, mindennek Tudója,
Erő, Egészség, Törvény, Ős-muszáj,
s a tört kupára éleződött csorba,
s a csendes háznak síró némasága,
az oldhatatlan kényszerek között is,
talán, talán rejtett szívedre fáj.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

VIHARBAN

A fenyveseknek égre nőtt pirámisán bús felhők ócska rongya,
megtárult bokrokat riongó lármás szélvihar cibálja,
halk rózsakert csodálkozó virágát vad piszkos ár esője mossa,
csend, boldog álmodás selyemfonatját oldja, bontja.

Hördül, hörög, búg, bőg, cikáz, zeng, zúg, dörög, sikít, sivít, üvöltöz,
fák törzse roppan, ág recseg, sudár csikordul, tört levél hull,
ijedt kocsánok tépett lóbált sziromfejükkel ázott földig esnek,
s felcsattanó szélben dőrén verődnek sárrá-omlott röghöz.

Vak ég szennyét földekre önti, mindenek nyúlós péppé lazulnak,
míg egybefoly, mi fenn, mi lenn, mi közte, a hegy, a kert, a házak, ember,
és ázik, kotyvad, szertemállik a héj s a bél, a csont s a csontvelője, —
ezernyi hang káoszba dől, színek homállyá elfakulnak.

Lelkem kocsánján én, az egy-akolba fúlt, posványosult világnak
erőtelen, kicsiny, búsult paránya földdel, éggel egybeázom;
szívdobbanás eláll, eszmélet alszik, csuklásba törled fulladt hördülés:
Jőjj, jőjj, Uram! — S széttolt határban a kertek már mosolyban állnak

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

HAJNALI KÖNYÖRGÉS
(Szelihá)

Az éj fölött hajnal borong,
álmos sötét ködülte hajnal.
Borult egekből kél-e nappal,
és oszlik-é az éji gond?

Felhők mögött te állsz, Uram,
felhők alatt én, árva ember,
súlyozva bűnnel, gyötrelemmel
futom rögös botolt utam.

Sok céltalan, sok kába út,
sok nagy birkózás, vak reménység
sok kínjukat szívembe vésték,
s ráfelhősítették a bút.

Felhők mögött Uram, te állsz,
s a hívó út, mely föl, feléd megy
hiába várt a messze tévedt
utasra, kinn nehéz a gyász.

Az éj fölött hajnal borong,
imára szólít őszi csöndje:
Uram, ki állsz a felhők mögötte,
útat feléd, magasba bonts!

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

RÓS-HÁSÁNÁ

Uram, az esztendő megújul, s minden régi, régi,
a roskadt élet oly betegre vénhedt,
hogy volt magát csak árnyék-képben éli,
s mint fájó inga szűk, kimért határon,
jajongva várja, vágyja, hogy megálljon.

S peregnek béna percek, órák, éj, — napok születve
kínok közt támolyognak ős örök sír
ölén megágyazott vak szédületbe,
hol vágy, remény, hit döbbenetbe horgad,
s a tegnap éppen olyan, mint a holnap.

A bú, a gond, a kín, a jaj, kezedben ősi korbács
mindég forog, folyvást zuhog, szünetlen,
s ha testemen sebet sebekre forráz,
az ős-seb az, mely felszakadva sajdul,
s a régi kín, mely visszhangozva jajdul.

Uram, az esztendő megújul, — hátha végre, egyszer
újulna véle élet, sors, derűs nap,
újulna minden, minden, mit cselekszel,
s újítanád magad jó, égi kedvét,
hogy rólam szörnyű ostorod levennéd!

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

ENGESZTELÉS-NAPJA

Tárult tenyéren szent áldozatot,
szívemet hoztam, Uram, eléd:
ezernyi, véres égő sebét
megláthatod.

Lázban vonaglik, kín veri, marja,
lágy öle tépett, árka szakadt,
keles fekély a síma falat
töri varba.

Sebe: hullt álmok tar temetője,
bús hite vérben róla csorog,
mult napok, évek, ostorosok,
belenőve.

Ma ős-fájdalom lecsillapodik,
balzsamos ír hull mély sebekre,
fölötte, ki jön jaj-szepegve,
hajnalodik.

Beteg szívemmel — csönd! — odacsúszok,
hol oltár lépcseje fölfele lép,
s leteszek bűnt, bajt szótlan eléd,
te mind tudod.

Minden tetőled, minden tehozzád,
örök téphetlen köldök-zsinór,
vétek, alázat, kínteli kór
a te orcád.

Ma rámteríted fölébem hajlott
lágy mosolyod, tiszta, fehér lent,
s öledbe rejted szívem, a szent
áldozatot.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

A PÁSKA MELLETT

Ének

Uram, régen-rég volt, akár a mesében, —
senki, mint te, nem tud mesélni oly szépen:
jók ahogy szenvednek, gonoszok vigadnak,
végül is igaznak igazságot adnak.

Végül is a rosszak nagy büntetést vesznek,
kiszemelt báránykák tenyeredből esznek.
Mesélj megint egyszer, szívünk mese-éhes;
mi legyünk a jók benn, és senki se vétkes.

Mózes arca

Mikor kimentek, zengett büszke dal:
ma minden szolgaság halálba hal,
tenger megáll, elindul lomha hegy...
csak Mózes arcán gondbarázda-jegy.

A tenger áll, s ők víz és tűz között,
a dal riadt szívükből megszökött, —
vak rémület, ijedt: ez itt a vég...
és Mózes arca fénysugárban ég.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

EGYETLEN SÁTRAT
(Szukot)

Egyetlen sátrat, csendes öblű fészket,
vihartól rejtett, rejtető odut,
hová a vad hajszoltan bújni fut,
adjál, Uram, e vészkergette népnek.

Nincs száma: építettünk annyi házat,
kunyhót, dús kastélyt, felhőkarcolót,
hajlott apánk követ kövekre rótt,
s ma minden kő fiak fejére lázad.

Kemény falak dúltan, dűlöngve esnek,
szakadva omlik roskadó tető,
sok karcsú oszlop, tegnap kellető,
mint szélviharban erdők fája, reszket.

S mi építők, — ütöttek zord haláltól,
elállott szívek, béna, vak szemek, —
aléltan állunk, míg a fergeteg
házat, hazát málló romokba gázol.

Fedéltelen ágról-szakadtak, árvák
vagyunk. Sok-álma-vesztett, tar szívünk
fölött az ég hideg kárpitja csüng,
azt ostromolja sajgató imádság.

Egyetlen sátrat, csendes öblű fészket,
vihartól rejtett, rejtető odut,
hová a vad hajszoltan bújni fut,
adjál, Uram, e vészkergette népnek.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

SZEMBEN A MÉCCSEL
(Hanuka)

Az én mécsem már hamvadóban,
az én lángom már nem soká ég,
már kéken elvetődve lobban,
már ráfeküdt a néma árnyék.

Olajja: enszívem szüretje.
Kanóca: lelkem szomja, éhe
olajját mind felitta, ette,
s magát kalaj koromra égte.

Világolt; vak sötétbe marta
lángzó csatáját éjjelekkel,
de nem derült meg éjek partja,
s mécslő hitem fáján eped el.

Ma lánggal hívom ős-csodádat,
Uram, mit tettél volt-időkben,
hogy egy-napos olaj megáradt, —
s emléke hullt mécsemre döbben.

Olajtalan, kanóca fogytán,
csodádra bízom árva mécsem,
Uram, kelj irgalomra sorsán,
s engedd, hogy égjen, égjen, égjen.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

NÁLÁNÁL NINCS FEHÉREBB
(Stern Samuné halálára)

Isten szentsége a tiszták szentségéből fonódik.
A zlocovi mággid.

Beöltözött fehérszín gyolcsruhába,
testét borítja tiszta len,
ezüstben izzó álom délibábja
száll, száll suhanva, nesztelen.

Előtte járnak hószín angyalok, —
nálánál nincs fehérebb, —
körötte lengnek hóvirág dalok,
mind halk szívében érett.

Felhőpihéből hull eléje szőnyeg,
oly ösmerős, ilyet tíz ujja szőtt,
az ágak ott is lágy virágba nőnek,
az írást őrző szent szekrény előtt.

Sugár-pásztákban árad tiszta fény,
határa égi kárpit,
ő áll fehér ezüstszín lángtövén,
s a szíve: az világít.

Verőbe fonja Isten égi székét,
egekre csókol glóriát,
belőle zeng a szentség és a szépség,
és fényt a fénynek fénye ád.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

JERIKÓ KAPUJA ELŐTT

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

A MÉLYEK

Uram, jaj, mélyek a mélyek,
s enyém a legmélyebb
sötéten-redves odu, verem,
ezer s egy éve verekedem
egy csipetnyi fényért, levegőért, égért,
tépdesem a nyirkot, mely már szívemig fért,
kimarjult kezekkel síkos lépcsőt túrok
fölfelé magasba, s nem bocsájt a szurdok.

Sara maraszt, köde mellem
fullasztja kegyetlen,
posványa pállaszt, doha zápít . . .
Valahol napfény tüze világít,
sugaras csókokkal friss szelek szaladnak,
aki kér belőlük, szívvel adnak annak . . .
Itt tömény sötétben sűrül lomha éjjel,
s pudva a penésszel éjszakán át zsémbel.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

NEKEM MINDEGY

Itt voltam, s haj, nem tudtátok,
— nekem mindegy, néktek átok —
itt voltam és nem kellettem,
elmegyek most tehetetlen.

Felhő voltam napos délben,
sugaras fény komor éjben,
zápor voltam bús aszályban,
szárító szél bősz dagályban.

Új napoknak harsonása,
indulások harci láza,
rút halálok ébresztője,
csóva — roskadt háztetőkbe.

Én voltam a mesgyén álló,
mából holnapokat váltó,
szebbet, jobbat, igazabbat,
mit a boldog sors megadhat,

mit hinni kell szívvel, vérrel,
megépítni dolgos kézzel,
megöntözni verejtékkel
ölelkezve földdel, éggel.

S hiába volt, mindhiába,
maradt minden únott, kába,
a holnapok elvetéltek,
éltek is, meg nem is éltek.

Itt voltam, s haj, nem kellettem,
elmegyek most tehetetlen,
itt voltam, és nem tudtátok,
nekem mindegy, néktek átok.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

JERIKÓ KAPUJA ELŐTT

Állok kapud előtt, Jerikó, kapu-nyitni várlak,
s hét-nyelvű lakattal zárosak a zárak.

Komor bástyatetők, zordon tornyos falak
holnapi kürtszóra földig leomlanak.

Kaput verek, öklöm sujtolom a zárhoz,
hallgass, tető, orom, figyelj, torony, város!

Fáradt vándor vagyok, nagy messzéről jöttem,
s hozom a megváltást, szóban, szívben, ölben.

Nem lehet már várnom holnapi nyitásig,
inognak a földek, Átok torka ásít.

Még ma bebocsájthatsz, — holnap törött romján
a késett megváltást hiába zokognám.

Állok kapud előtt, Jerikó, kapu-nyitni várlak,
s hét-nyelvű lakattal zárosak a zárak.

1924.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

ÚTON, HAZAFELÉ

1.

Zengő hegyek, napos ormok,
én megyek már, búcsút mondok.
Vár sík földek messze tája,
roskadt kútgém bús csodája.

Várnak fáradt napok, éjek,
holdak, éjek, elvetéltek,
szikes rétek, alvó lápok,
fölöttük holt élet hápog.

Szivek dobverője bénán
ver ott lelkek petyhüdt héján,
légben, vérben nehéz mázsák
mély síroknak gödrét ássák.

Sötét fölött kormos lámpa
az éjszakát meg se látja,
és ha sápad felhők útja,
napkeltének azt hazudja.

Szívszorító nehéz ködök
ülnek horpadt mellek fölött. —
Ormotokon, zengő hegyek,
hadd veszek még lélekzetet.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

2.

Erre nincsen domb, magosság,
nyálas tavak mind elmosták,
ami magát égbe vágta,
s törölték egyformaságba.

Itt a napok csúf napszámja
temetőknek hantját szántja,
a sírkertek örökzöldek,
s parlagon a szántóföldek.

Mi tegnap volt, az lesz holnap,
s inkább élnek a megholtak,
mint ki mára élni sarjadt, —
s ki szólhatna, lapít, hallgat.

Aki küldött, szólott, mondta:
legyek puszták ormos dombja,
haj, elmosott vizek lápja,
aki küldött: nézze, lássa!

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

3.

Fejem mégis égbe vágom,
feloromlok a lapályon,
s bár riadnak semlyék, lápok,
én felettük messze látok.

Meglátom a kelő napot,
felhőn túl a virradatot,
ébredt szélben én beszélek,
vállaimon villám-székek.

Áradó víz rólam szakad,
fölver ezer álmos tavat,
lápok ölét felkavarja,
s napra kél a mélyek alja.

Hinár-kötött, csüggedt álom
bimbót nyit a lápvirágon,
dús virágát széjjelbontja,
s felkacag a hegyoromra. —

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

4.

Poros tájék, pállott égbolt,
megjött fiad, aki nem holt,
kiben zeng a messze élet,
s minden tájról ide tér meg.

Ide jön, mert itt van itthon,
hogy szeressen, hogy vidítson,
de a szíve — sarkig tárva —
ráhajolt a nagy világra.

Teleitta magát széppel,
simogató jóval, fénnyel,
s felszívta a szebb jövőket,
amik szerte kelnek, nőnek.

Elhozta mind, s szív-kitárva
szétönti e beteg tájra,
hiszi, a föld itt is szépül,
s balsors felett öröm épül.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

5.

Vár reám egy kicsi fészek,
s benn két, áldott drága lélek,
pici gyerek és szent asszony,
túl a gondon, s túl a harcon.

Ottan csend van, édes béke,
s minden egek messzesége
ablakára hajlik lágyan,
szívre nyitó zengő vágyban.

Templomház, s rajt lelkek tornya
magasságok ormát hordja,
s kit imádnak benn, az Isten :
a tiszta Jó, emberszívben,

kinek lelke szétömlőben,
szent holnapja eljövőben,
kinek háza minden ház, hol
munkás jóság él, világol.

A mi házunk istenháza,
s kincset rejtő kristály váza,
ott kisfiam s szent asszonyom,
túl a gondon, s túl harcokon.

1928.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

A CÉGÉR

Megroskadt házon fáradt szárnyú cégér,
magas rúdon kitettek, messze nézzél,
messzebbre látszál, bávult hírvivő,
hogy megcsodáljon mind, ki megy, ki jő,
és értsen szót a házról, mint amely
oly szűzi-tiszta, mint mosott pehely.
Te vagy bizonyság: bé nem fogta rozsda,
lelkét nem adta hűtlenségre, rosszra,
de állott harcot, vállalt szenvedést, —
lásd, itt a cégér: vall és vallni készt.

Magas rúdon te, fáradt szárnyú cégér,
ki sorsok óta felhőkkel beszéltél,
jaj, szörnyű szél ráz, tépáz vad vihar,
zord éji fagy belőled kínt csikar ...
Tépett vitorla ég és föld között,
ki jótét lélek, — nézd — beköltözött
a házba, csönd-ölébe lágy melegnek, —
lám, téged, árvát, pőrét künnfeledtek
bősz forgatagban, — most letép a rúdról,
s mint céda bűnöst mély pokolra hurcol.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

A KŐ, MELYET MEGVETETTEK AZ ÉPÍTŐK

Adtam magam, ingyen tégla,
vágyban, kínban elalélva:
Velem is építsetek!

Láb tiport keményre: tűrtem,
kiégettek ezer tűzben,
üss meg; hangom zengni kél.

Leszek alap, oszlop, orom,
váron párkány, templomtorony.
Velem is építsetek!

Ha a falban csak rés illet,
faragjatok, jól beilljek.
Réstelen fal áll időt...

... S nem kellettem semmi kőnek,
se alapnak, se tetőnek,
s jobbra, balra házsorok.

Eldobottan, sárba vetve,
vagyok, mint az utcák szennye,
s az út rajtam átszalad.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

EMBER-TERHET VINNI

Vállam leejti a nyűgös palástot,
s utolsó szóm nyers ínyemhez tapad;
kár itten állni, szólni, szállni, —
és ami kár, az bűn, azt nem szabad.

Homoklépcsőkből rakni égi létrát,
vad karszt-tetőbe vetni szent magot
rút kárhozat és isten-verte vétek, —
ha öntözöm, se hajt száraz fa-bot.

Hagyd hát, te szív, a gyötrődést, a gondot,
pihenjetek meg két, munkás kezek,
felejtsd a célt, a létrát és a sziklát,
és mondd: elvetlek én, nem kelletek!

Feledd, ha álmod nem riasztja, — lélek!
Pihenj, ha bírsz, — két kéz! — tunyán.
Hiába, fájást fájdítás se gyógyít...
És vágyva sírsz még gyötrődés után,

a gond után a létra égi útján,
melyet fokokkal felsorjázni kell, —
s a karszt-tetőt majd könnyel áztatod meg,
hogy ezredik vetésed tán kikel.

Nem hagyhatod, — ha bűn, ha sors-verése, —
ez életed, mely összenőtt velek,
hiába dobnád őket el magadtól,
ha élni kell, élethez kellenek.

Véreddel kell ragasztanod a lépcsőt,
s új-százszor újra rakni, hogyha dől,
kell menned rajt a végtelen határig,
és ember-terhet vinni rajta föl.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

Földdé puhítnod kell a szikla-hátat,
hogy fölcsirázzon szent ember-virág,
ki rög-szülötte bár, de lelke mégis
egek fölé, a végtelenbe vág.

Imádni, kérni, ösztökélni, űzni,
s kell bújtni azt, ki meddőségbe nőtt,
a gyávát, lomhát, hitlent hessegetni,
s átok-parittyán égre dobni őt.

A célos újra húzott húrt feszítni,
és lőni róla sok lélek-nyilat;
a húr ha sír, a nyíl ha jajra pendül,
hagyd, hadd sikolt, ha célig felriad.

Csak kínok útja, mely egekbe torkol . . .
Sziklán csiráztatott mag — hidd! — kihajt,
ha lélek szórja, égő könny esőzi,
ha zengő új röpítő szárnya rajt.

Hát hulljatok szét, szálljatok magasba,
tar magjaim, ti szárnyasított lelkek,
gyötrelmeim, kínban gyötörtjeim, —
s szeressetek, mert fájdítón szeretlek.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

NE TAPSOLJATOK!

Ne zengjen tapsotok, lángzó tekintet
ne símogassa ámult lelkemet,
becéző szó, beteg szívemre hintett,
felszaggat néma, száz, bújó sebet.

Enyém a jéggel torlaszolt szivekből
felém csapó sorvasztó vad hideg,
lezárt szemekben tompa semmi veszköl,
s megannyi fül, jaj, mind csukott, siket.

Enyém a pántos, rozsdás börtön-ajtó,
mögötte holtak révedése ül,
s hiába szóm, a verdeső, a zajló,
visszhang se kél a zárt kapun belül.

Enyém a láng, mely nem talál kanócot,
a dal, mely húrt haszontalan keres,
a szél, — vitorlaszárnyba nem fogózott,
higult, üres, árnyéka-hagyta test.

S enyém a gúny, az ernyesztő gyalázat
csirátlan magnak szédült szégyene,
a tébolyult szív mindhiába lázad,
sátán-kacaj versenyt üvölt vele.

És nincsen fül a vérben izzott szónak,
se szívben fészek, hol lágy hang megül,
vágyó beszédek kábán rádióznak,
s antenna-drót ég-földön nem feszül.

Hát szűnjön el felcsattanó köszöntés,
a táruló szív zárjon gyors kaput,
terüljön el fölöttünk béna csönd és
ne ébresszétek zord alvóm, — a Bút.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

M I

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

TE GYORS FELEJTŐ

Minden mosoly könnyet takargat,
minden kacaj sírást tagad, —
nem tudva is rejted magad.

Szemed mögött feledve hallgat
nehéz, legyűrt jajok sora,
mit tört évszázak ostora.

És ajkadon szavad kesernyés,
bár hízeleg vagy udvarol, —
nagy mélyről jő, a szív alól.

Cibált erdőkön vagy te termés,
szélvész zilált, vihar nevelt,
napfény reád ritkán ha kelt.

Már nem tudod, te, gyors felejtő!
Lelked kibomlott, tágra tárt, —
s nem látsz nyomodban borzadályt.

És benned mégis sír az erdő,
szemekben fél, ajkon huhog,
s te nem tudod, jaj, nem tudod.

1924.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

KI LÁTJA MEG ŐKET?

Nagyboldog legények
a csoda ködsapkát
hej, fejükbe csapták. —
Ki látja meg őket?

Lenni, meg nem lenni,
mindíg lenni másnak:
lelkükre álcáznak
kopott szemfedőket.

Fényes nap-arcokra
váltanak vak arcot,
sok, bűnben marasztott
és kelletlen vendég.

Gnómmá lapult hősök,
vénné bujkált ifjak,
ereszkedett íjak,
pórrá züllt nemesség.

Milyen ostor jőjjön,
milyen szélvész tépjen,
álca-oldó szégyen,
ködsapkákat bontó,

hogy lássatok látni,
láttassatok lenni
ne bujdokló senki,
de igaz s oromló?

1924.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

A KÖZBESZÓLÓNAK

ki a magyar zsidóság virágzó voltát emlegette. 1928-ban.

Tudom, tudom, már régen, Leibniz óta
tökéletes e legjobbik világ,
rajt nincsenek hiányok, sem hibák,
nincs sánta lába, nincs avas savója.

Nincs dülledt ház, sem arcokon bibircsók,
minden csodás, szép, szent, harmóniás,
szíven halál, bűn nem harmónikáz,
bilincs, pecek, púp, vakság átka, mind jók.

Lyukas tetőnk, kapunk rozzant küszöbje,
szobáink pállott füllt sötétje és
a bennünk ernyedt lomha érverés
bizonygja, úgy-e: Még ki vitte többre?

Hát jó neked az élet, mely megállott,
s felbárgyul benned hős önáltatás,
hogy jóllakottan éhezőt ne láss,
és néped rongyait takarja bő palástod?

Ládd, száradt szájunk éhes, — nem kenyérre,
vállunkon népünk rongy-gúnyája lóg,
mit nem díszít a céda léha bók,
ha tévedt tévesztés mégúgy lemérte.

Ládd, fájunk, sírunk önmagunk gyötörve,
hogy nincsen jó és minden szív bukott,
fejünk felett vad ősfolyam zuhog:
vesztett napok partatlan sodrú könnye.

Mit gázolunk, beláthatlan morotva,
a lelkeken mosatlan szenny, piszok,
rút árulás kendőzetlen vihog,
s mocsár felett bús hallgatások tornya.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

Szédült szemekben elbotolt tekintet,
folyós agyakban kábult révedés,
szakadt inakkal lóg a láb, a kéz,
s fogyott a vér, mely kelni, élni sürget.

Bennünk törött hit, bénító ijedtség,
mögöttünk szomjúhodt halál-kopók, —
sors bélyegét, a zengő színt, valót
kis praktikák, vigyázunk, dugva rejtsék.

Minek fecsélsz hát síma, renyhe szókat,
hogy nincs halál, — virágzás van, csodás,
mikor megernyedt szív, lélek-kovász,
szépség, erő, új-vágya hullt, lesorvadt.

Sírjál, kiálts, zengesd jaj orgiáit,
felhők alá ne fess kéklő eget,
veszejtőbb jaj, ha átkul felveszed
a szót, mely szédít, öncsalásra kábít.

Most égzengés kell, sorsdöntés viharja,
szélvész-sikongás, mely életre ráz,
megposhadt öblű, fullt szívekbe ás,
s megállt erek vérét pezsdülni hajtja.

Pörölj, gyötörjenek próféta-lázak,
jövők féltése hördüljön veled, —
s úgy várd felajzott szívvel, felszegett
homlokkal jöttét zsendülő csodáknak.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

MI

Mi voltunk a szólók népe,
s ma halálok csendessége
hantosodik szíven, szájon
s nincs, ki szókra rátaláljon.

Mi voltunk a szárnyak népe
és ma tollunk-hulltan, tépve
bukdácsolunk göröngyökön,
s fenn kacag a nagy ég-özön.

Mi voltunk a holnap népe
s ma bemarkolt szűk tenyérbe
szorítjuk a bús tegnapot,
mit az idő lecsorgatott.

Mi voltunk a látók népe
és ma vakon, szem-kiégve
tapogatjuk a sötétet,
mely szívünkből szétsötétlett.

Mi voltunk az ormok népe
s lehullottunk szörnyű mélybe,
lápos mocsár fölénk áradt
s elfojt minden ormos vágyat.

Lápok fölött ködök járnak,
éjjel: lámpást vivő árnyak
lidércfénye fel-fellángol,
álmok kelnek a mocsárból.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

MAGA-SZFINXE

Magának rejtély, oldhatlan miért,
szemén a sorsba-vájó kérdezés,
csodálni-jött, száz Ődipusz hiába
fürkészi titkát, — ő se tudja,
mely véletlen vagy bölcseség cibálta
elő formátlan semmiségből
s tornyolta fel, hol fut világok útja.

Ösvény-nyitó vagy útzáró kolosszus?
Örök kapu vagy rozsdás kripta-ajtó?
Borzongató vak éjek béna csöndjén
a kérdező választ hiába vár.
Se ok, se cél, se kény, se törvény.
Honnan, hová, minek, miért?
S körötte nyüzsgő végtelen határ.

Van? Tág teret betölt, három dimenziós.
Él? Rajta telnek évek, századok.
Viharvert kő, tömör titok,
alatta züllött kőromok,
fölötte sárga ég vihog,
melléig nőtt az ős-homok,
a kő kövült, s az ég konok.

Fekszem tövében rész belőle, én,
bennem kövült, megalvadt lomhaság,
míg más világok rejtő titka mélyén
zsibongó vágyas szomjúság lohog,
harcot csiráztat, és nem birja békén
viselni holtát, — nékem halni jó.
Simulj, ölelj, lágy szemfedő: homok!

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

POGÁNYOK JÖTTEK BIRTOKODBA

Uram, pogányok jöttek birtokodba,
sok ispán, kasznár, tiszttartó, botos,
mind úri rend, ostort pattogtató,
ki nem szánt-vet, — parancsol és oroz.
Szemforgatón „az Úr a gazda“ mondja
és álnok hittel Téged emleget
kendőzve rút, ragyás képét Veled,
neveddel foltozódjék lelke rongya.

Uram, pogányok jöttek birtokodba,
és földed, kerted: irtás, pusztaság,
vérét, erét ezer pióca szívja,
tar bokrain férgek seregje rág,
és nincsen kéz, ekéd mely földbe nyomja,
gyomlálni bátor, vetni vakmerő,
új zsendülést csíráztató erő,
gyümölcsöző áldást ki szomjúhozza.

Uram, pogányok jöttek birtokodba,
volt hű cselédid: bús járomba tört,
hallgatva lépő, bólintó igások,
s mint magtalan és meddő méhű föld,
mind zárt vak ölben, rejtve hordja
örökre holt, felejtett önmagát,
és nincsen szó, se jaj, szitok, se vád,
minn rügybe törne lelkük pőre botja.

Uram, pogányok jöttek birtokodba,
egy könnyem van még, elsírom Neked,
jajjal, panasszal ostromollak,
talán megszánod árva földedet.
Epedt szívem vár, ver szorongva,
míg rejtett arcod újra földereng,
míg új teremtés hajnal-kelte reng,
s Te visszatérsz volt birtokodba.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

EFESZ

A Kanaánt járt kémek szava ez : de, csakhogy . . .
Móz. IV. k. 13, 28

Dús duzzadt édes szép gyümölcse ez
az ősi földnek, mely most ébredez ;
tegnap mocsár volt s meddő szikla-szirt,
mit munkás kéz, verejték, vér lebírt,
befedte zsíros könnyes drága röggel,
s tej-méz-legendás hírrel, az örökkel.
Az ősi földnek új gyümölcse ez . . .
de, mégis, csakhogy, ellenben, „efesz“ . . .

És ott a város, milliós rajt ereszt,
hegyoldalon ezernyi házgerezd,
száz üllő cseng, száz gyárkémény sípol,
Ruthenberg drótján villámszikra foly,
a Holt-tengerből élet sói kelnek,
s ez indulás csak, virradati kezdet.
Az ősi föld új zsöndülése ez . . .
de, mégis, csakhogy, ellenben, „efesz“. . .

A Szkopusz ormán ős-új láng repes,
a Tóra szól, a sürgető, peres,
és minden lelken áldott mécse leng,
és minden ajkon ő beszéde cseng,
csók, dal, patak, szellő, illat, szín, élet
szavával szóló testesült idézet.
Az ősi föld új lélegzése ez . . .
de, mégis, csakhogy, ellenben, „efesz“. . .

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

Ellenzés, vád hódolni szót keres,
valósult vágy teltén ezerszeres,
bús homlokunkon elsimul a gond,
két ezredév mit vak sorsunkba font,
a rút gyalázat szégyenét levetjük,
száll énekünk a föld dalával együtt;
a kém eközben rágalmat hegyez:
de, mégis, csakhogy, ellenben, „efesz“ . . .

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

TE TETTED
(A szentföldi zavargások idején)

És hull a vér, a szent, az áldott,
mely földeket egekre váltott,
a bomba tép és zúz a csákány,
a tűz pirossan körbe járván
kaszál, arat a dús mezőn,
és ifjú fák a dombtetőn,
fejszék alatt sikongva esnek,
s jajuk kiáltják szét az estnek.

Testvér, te fekszel messze éjben,
pihenni kén, de kínos ébren
virraszt feletted szörnyű gondod,
hogy: merre mennél, dőre poklok
dús kénje ég, — s a Föld, a földed
szent álmait magad megölted,
s ha hull a vér, minden ha vész, — te tetted;
testvér, jaj, két ököllel verd a melled!

1937.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

A TÁRT TENYÉR

Hát jó, kibontom lágyan és szelíden
keményre markolt csontos öklömet,
hüvelykem kezdi, s ujjat ujj követ,
míg minden íze ernyedő, feszítlen,
s mint bársony-kendő, síma és fehér,
puhán kibomlik gyűretlen tenyér.

S már nyúl a kéz, s a kar utána lendül,
a tárt tenyéren boldog vágy remeg,
lázat dobolnak benn a vér-erek,
szent édes álmok zúgnak rajt keresztül
egy más tenyérről, mely belé simul,
és benn marad, míg ég s föld napja múl.

Hogy rátapasztja majd az ujja ötjét,
s rákulcsolódik szintúgy majd amaz,
bennük dalol az ébredett tavasz,
hogy testvérségük mindörökre kössék.
És vár és vár és hív és esdve kér, —
s marokba hull az elcsukló tenyér.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

CSAK MOST NE...

Csak most ne hagyjatok nyugodni,
költők, próféták, szent riasztók,
vesszőzzetek zordon beszéddel,
s csattognak riadt szók.

Megéteték maró epével,
adattam inni sűrű mérget,
arcom gyalázzák rút verések. —
Kiáltsatok: te bűnbe tévedt!

Halálok vágya, síri csöndje,
megnyughatás nyers szomjúsága
borítja rám bús szemfedőjét. —
Száz vádatok sírom kivájja!

Elalszom, álmok elkerülnek,
a vér se mozdul, dobja hallgat,
meghalt a kín, a jaj, a bánat. —
Sikoltsatok keltő siralmat!

Holnap lehull az ős sorompó,
az útnak vége, sors kifáradt,
tenger sekélyül, hegy beomlik. —
Jaj, verjetek rám élni: lázat!

Csak most ne hagyjatok nyugodni,
költők, próféták, szent riasztók,
életre tépő ostorokkal
paskoljanak riadt szók.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

AZ ASSZONY ELÉ

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

AZ ASSZONY ELÉ

1.

Jó lenned álomnak; álomnak, szépnek,
ínyemen elomló vágyott édességnek.

Jó lenned csillagnak, messze kis lángnak,
sóvárgó szemeim nem látnak, — és látnak.

Jó lenned éneknek, mennyei dalnak,
epedő lelkemben muzsikálni hallak.

Jó lenned virágnak nem földi kertben,
tágra tárt szívemre halk illata lebben.

Jó lenned világok bársonya, selyme,
remegő tapintás kőn, rögön megsejtse.

Jó lenned, mint Isten végtelen távol,
s mindenik percemben itten-léted lángol.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

2.

Szívem véres szőnyeg, lábad elé ejtem,
lágy pillangó-lépted rajta végig-lejtsen,
csendben eléd hulljon,
útadra boruljon,
selymes puha szőttes talpadhoz simuljon.

Véremtől sikamló, jaj, ne vegyed észre,
csak ringasson, vigyen dagadó verése
rengő meleg párnán,
dobogások szárnyán,
újra kelő álmok, hitek vissza-szálltán.

Azt higyjed, hogy lépdelsz friss illatos érben,
ne szennyezze lábad bús, tapadó vérem,
rózsa-vízzel mossa,
hűssel harmatozza, —
lelkem üdvét, csöndjét a te jöttöd hozza.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

3.

Cserepes ajkam tégedet szólít,
ütött szívem csak téged áld,
esett karom, a rég lebágyadt,
feléd, eléd szélesre tárt.

Keserű szájban csók méze ízlik,
fakó szemen száz szín derül,
siket fülek hallják az új dalt,
mely zeng, — bár éneketlenül.

Te a csók, a szín, a néma dal vagy,
a vágy, az álom, tiszta hit;
sötét egek alá a lelked
boldog, sugárzó fényt hasít.

Ha ábránd, csalfa téveteg árnyék:
nekem egyetlen, szent való,
egyetlen élet, hagyhatatlan,
az égi üdv s a földi jó.

Leszaladt minden csillag az égről,
az éjt sötét tó fedte be, —
riadt álmán felsír a gyermek,
az anyját hívja: jer, gyere!

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

4.

Jön, martíri lelkek csöndje vele,
lágy fuvolák dala némul szent, szótalan ajkán,
barna szemén halk, égi mosolygás,
homloka fénylik hősi csodákban,
őmaga boldog áldozatosság szűzi, tudatlan,
telt kehelye.

Jöttem eléje szív-tele, — tárván,
csengő zeneszóval: lejtésre csiszolt, rímekbe kilengő
sugarakba felívelt lángú dalokból
dicskoszorút neki fonjak, —
s' csöndje előtt zene, láng kialudtak, — néma alázat
hallgat a hárfán.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

VEDD MAGADRA

Ne emeld rám borús arcod,
ne öntsd reám bús nézésed,
a sors megint, jaj, nehéz lett,
s minden átok fölénk rajzott.

Minden bűnök — másé voltak —
ostorokkal visszatértek,
ezer sebbel sajgok, vérzek,
s újra nőnek vörös holdak.

Eget, földet vérbe fonnak
véres, vörös zord sugárok,
halál-szagra holló károg,
s mi lettünk a vedlett holtak.

Mert mi voltunk jók és tiszták,
mert mirajtunk nem lelt foltot
az idő, az esze-oldott,
azért ölnek fonák visszák,

azért hordjuk mi sebeit
s minden bűnét vak világnak,
azért vernek tüskés ágak,
sors haragja rajtunk telik.

Áldozat kell megint s váltság :
tiszta vér, hogy szűzre mossa,
ráhullván a foltosokra,
évezrek paráznaságát.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

S mi lettünk a váltott bárány,
páska-napra némán vérző,
vérünk hulltán újra kél, nő
szent virág az Élet fáján.

Ne emeld rám bánat-orcád,
ne takarjon vád-nézésed,
vedd magadra mártír-részed,
s tiéd hatalom és ország.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

AZ ÚTAKAT KIKÖVEZTEM

Teletömött kincses-zsákkal
indultam és száz csodákkal.
Égre csapott kelő szárnyam,
s földek felett messzeszálltan,
szánalomra belémfájtak
sugártalan fakó tájak,
szürke útak, sápadt kertek,
se-szín lelkek, ködbe vertek.
Jer, tarisznyám, kincses-zsákom,
fogjunk ki a fakóságon!

Hulló kövek szikrát vertek,
hamvas gyöngyök sora pergett,
vérző cseppben eső rubin,
topáz, égő tűz-hamu-szín,
ezer lángú gyémántzápor,
ragyogásban zengő mámor
kerten, tájon szétözönlött,
köd-szívekre sugárt öntött,
s állt a világ fényövezten:
az útakat kiköveztem.

Ványadt, üres a tarisznya,
s késő van már, nincsen vissza, —
ki, mije volt, ha elszórta,
visszakérni hjába szólna.
Add a kezed, sorsom társa,
ne tekintsünk többet hátra,
az előre sincs már messze,
szürkül az ég, jön az este.
Te maradtál végső bérem,
csendes áldás lágy tenyéren.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

Csöndben, némán, kéz a kézben
mehetünk már útra-készen;
hideg égbolt gyöngyöt szitál,
hull a fákról gyémánt-kristály,
ajkainkról rubin-fohász,
szemeinkből könnycsepp-topáz
fagyos földre fagyva pereg,
s kelnek, nyílnak kincses erek,
fény-ösvények fény-övekig,
s végső útunk kikövezik.

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

A HUSZONÖTÖDIK MÁRCIUSON

Nagy tél fagya ülte az árva világot,
vad bús szele sírta keserve dalát, —
két, szép szemed írisze könnyüben ázott,
és sóhajok árama törte a szád.
Elsírtad a multad, a csendet, a békét,
az ős-meleg illatu tegnapokat,
búcsús szivedet mosolyogva se kérdték
a néma jövők, ami vár, mi fogad.

Csak bennem, a könnyek avult poharába,
hullámra tolulva zudult e sirás,
halk sóhajod enyhe alig-szavu láza
zord-öblü sikolyba, kinokba cikáz;
mert bújni sirástól, — a fénybe gubózni,
úgy jöttem eléd a sötét uton át, —
s jaj, éget a könny, — hol a fény kicsi, szónyi,
mely éj-feketébe sugárt nekem ád?

Sok március, év öregedtek azóta,
s még egyre telülnek a könny-patakok,
vak-sorsu utunknak az éj takarója,
csak szíved a fény, mely az éjbe ragyog.
Nézd, mára oszolnak a lomha sötétek,
mécsed sugarára kigyullad öröm,
bókolva hajol szüzi fénye elébed,
és száz kicsi lángja szivedre köszön.

ORSZ. RABBIKÉPZŐ
KÖNYVTÁRA
INTÉZET

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

TARTALOM

CSAK TE NEM

Isten csókja alatt --- --- --- --- 9
Megint --- --- --- --- --- --- 10
Sorshalász --- --- --- --- --- 11
Csak te nem --- --- --- --- --- 12
Aki nem is élt --- --- --- --- --- 14
Jaj elrepült... --- --- --- --- --- 15
Messze béke csönget --- --- --- --- 17
A csönd --- --- --- --- --- --- 18

GYÓNÁS

Jóna a tengeren --- --- --- --- 21
Gyónás --- --- --- --- --- --- 22
Még nem történt semmi --- --- --- 23
A pallón --- --- --- --- --- 24
Idd hát a tort --- --- --- --- --- 25
Viharban --- --- --- --- --- --- 26
Hajnali könyörgés --- --- --- --- 27
Rós-Hásáná --- --- --- --- --- 28
Engesztelés napja --- --- --- --- 29
A páska mellett --- --- --- --- --- 30
Egyetlen sátrat --- --- --- --- --- 31
Szemben a méccsel --- --- --- --- 32
Nálánál nincs fehérebb --- --- --- --- 33

JERIKÓ KAPUJA ELŐTT

A mélyek --- --- --- --- --- 37
Nekem mindegy --- --- --- --- --- 38
Jerikó kapuja előtt --- --- --- --- 39
Úton. hazafelé --- --- --- --- --- 40
A cégér --- --- --- --- --- --- 45
A kő, melyet megvetettek az építők --- --- 46
Ember-terhet vinni --- --- --- --- 47
Ne tapsoljatok! --- --- --- --- --- 49

MI

Te gyors felejtő --- --- --- --- --- 53
Ki látja őket --- --- --- --- --- 54
A közbeszólónak --- --- --- --- --- 55
Mi --- --- --- --- --- --- --- 57
Maga-szfinxe --- --- --- --- --- 58
Pogányok jöttek birtokodba --- --- --- 59
Efesz --- --- --- --- --- --- 60
Te tetted --- --- --- --- --- --- 62
A tárt tenyér --- --- --- --- --- 63
Csak most ne... --- --- --- --- 64

AZ ASSZONY ELÉ

Az asszony elé --- --- --- --- --- 67
Vedd magadra --- --- --- --- --- 71
Az utakat kiköveztem --- --- --- --- 73
A huszonötödik márciuson --- --- --- 75

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára

Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem Könyvtára